

Imatra

28.5.2001

Kaakkois-Suomen rajavartioston henkilöstölle

Vainikkalan rajavartioaseman alueella sattui 24. ja 25.5. illan ja yön aikana erittäin vakava rajatapatumana, jonka yhteydessä useiden sivullisten ja viranomaisten henki ja terveys oli uhattuna. Venäjän rajavartiopalvelun 18-vuotias varusmies aseistuksenaan rynnäkkökivääri ja 50 patruunaa ylitti valtakunnan rajan tavarajunassa. Mies tunkeutui siviilitaloon Vainikkalan kylässä uhaten talossa asuneen vanhan pariskunnan henkeä. Hän varasti henkilöauton ja pakeni sillä takaa-ajavia poliiseja Luumäen Toikkalan kylään. Varusmies käytti useaan otteeseen rynnäkkökivääriään tulittaen mm. poliisiautoa. Pakomatkinsa päätteeksi mies ampui itsensä.

Lähes kymmenen tuntia kestäneeseen vaikeaan ja vaaralliseen tehtävään osallistui Kaakkois-Suomen rajavartiostosta kaikkiaan 47 rajavartiomiestä, neljä rajakoiraa sekä Vartiolentolaivueen helikopteri. Ydinjoukkona toimi rajavartiostomme valmiusjoukkue. Joukkueen lisäksi tehtävään oli hälytetty useita partioita Vainikkalan, Nuijamaan ja Pelkolan rajavartioasemilta sekä Virolahden ja Parikkalan rajavartioalueilta. Tehtävässä oli mukana myös useita poliisipartioita. Poliisilla oli yleisvastuu johtamisesta ja tiedottamisesta. Vakava ja arvaamattomasti edennyt tilanne kyettiin pitämään hallinnassa niin, että sivullisia tai viranomaisia ei kuollut tai haavoittunut. Mukana oli paljon Korkeimman varjelusta.

Tällaisten tilanteiden syntymistä on mahdoton ennakoida. Tämän kaltainen tilanne olisi voinut sattua missä tahansa vartiostomme rajaosuudella. Tiedämme, että Venäjällä on rajallamme vartioasemia noin kymmenen kilometrin välein. Kaikilla niillä palvelee heikosti motivoituneita nuoria miehiä ankeissa olosuhteissa ja usein vanhemman saapumiserän simputuksen kohteina. Partioon miehet lähetetään vahvasti aseistautuneina. Aseistuksen taso ei ollenkaan vastaa sitä rauhallista tilannetta, joka tällä rajalla vallitsee. Tämä tapaus osoitti jälleen kerran, että Venäjän rajavartiojärjestelmä on vakavissa vaikeuksissa. Meidän on varauduttava jatkuvasti vaikeutuvaan rajatilanteeseen; jo tästä kesästä on tulossa vaikea.

Kaakkois-Suomen rajavartioston partioiden sekä valmiusjoukkueen hälytys ja siirtyminen tehtävään onnistuivat tässä tilanteessa erinomaisesti. Tehtävät hoidettiin korkealla ammattitaidolla, täsmällisesti ja kurinalaisesti. Kaikesta näkyi, että harjoittelu ja toimintamenetelmien kehittäminen, joihin on viime vuosina uhrattu paljon aikaa ja vaivaa, eivät ole menneet hukkaan. Kaikki tämän arvaamattoman ja vaarallisen henkilön takaa-ajoon ja eristämiseen osallistuneet rajavartiomiehet panivat henkensä ja terveytensä alttiiksi annetun tehtävän täyttämiseksi. Monista hyvistä

suorituksista haluan erityisesti saattaa koko rajavartioston tietoon Virolahden valmiusryhmän tekemän jäljenajon erittäin vaikeassa mastossa ja tilanteessa, jossa kohdehenkilö oli jo tulittanut rynnäkkökiväärillään useita kertoja kohti poliiseja. Tähän tehtävään osallistuivat yliluutnantti Ville Hartikainen, vanhemmat rajavartijat Harri Ylä-Kotola, Mikko Broman, Juha-Pekka Hyytiäinen, Petri Laakkonen ja Niko Maronen sekä nuorempi rajavartija Teemu Moilanen. Rajavartioston kenttäjohtajana toimineen kapteeni Kari Hämeenahon panos koko operaation onnistumiselle oli merkittävä.

Haluan kiittää kaikkia tapahtuman selvittämiseen osallistuneita rajavartiomiehiä. Osoittamanne päättäväisyys ja vastuuntunto ansaitsevat koko rajavartiostomme henkilöstön arvostuksen ja kiitollisuuden.

Eversti Jaakko Kaukanen